

НЕСАЛОМИВИ БОРЦИ ПРО КРИМИНАЛА

Оно што краси припаднике Криминалистичко-истражне групе, поред стручности, свакако је и тимски рад. Живот у колективу, целодневни рад, често и непредвидљиви ризик на послу, чини их изузетним и на све спремним људима. Обављање ризичних задатака у сложеним условима подразумева међузависност доведену до перфекције. Кажу да се познају „у душу”. Често су не само колеге, већ и пријатељи који се посећују и породично. Ослонац су један другом и професионално и приватно. Само тако, кажу, могу да обављају посао чији су одговорност и значај једнако мерљиви.

Издавају их немерљива доза ентузијазма, одлучности и упорности, висок ниво професионализма и стручности, али, пре свега, непомућена вера у то да раде у корист свих нас. Чак и у корист оних с којима се сукобљавају.

Припадници Криминалистичко-истражне групе Управе војне полиције Генералштаба Војске Србије већ 11 година упорно се носе са најтежим облицима криминалитета у систему одбране, односно у Министарству и Вој-

сци. Анализе показују да несаломиви борци против криминала почињеног у војној униформи, или у вези с њом, иако не тако многобројни, у том беспощедном и не увек видљивом рату постижу изузетно добре резултате. „Наоружани” овлашћењима која проистичу из Закона о одбрани и Војсци Србије, Законика о кривичном поступку, Закона о полицији и бројних подзаконских аката, али и оним знатно убедљивијим, модерним личним наоружањем, починиоце кривичних дела често ухвате и на „лицу места”. Пошто акције

планирају до детаља, с акцентом на фактору изненађења, употреба ватреног оружја ипак није тако честа, каже пуковник Саша Стојановић, начелник Криминалистичко-истражне групе, коју сачињавају четири центра с територијалном надлежношћу у Београду, Нишу и Новом Саду.

– Пролазећи кроз процес вишегодишњих реформи у Војсци, прилагођавајући се новим захтевима времена и новим безбедносним изазовима и претњама, војна полиција изнашла је и нове организационе облике који су

ТИВ УНИФОРМИСАНОГ

омогућили ефикасније сузбијање криминалитета. Тако је 10. маја 2006. године, за реализацију најсложенијих задатака у области сузбијања криминалитета у Министарству одбране и Војсци Србије и за пружање подршке Војнобезбедносној агенцији у документовању кривичних дела из њихове надлежности, формирана Криминалистичко-истражна група. То је специјализована установа војне полиције чији је задатак спречавање, откривање и расветљавање кривичних дела у Министарству одбране и Војсци Србије,

као и откривање и хватање њихових починилаца и привођење надлежним правосудним органима. Своје задатке припадници КИГ извршавају примењујући законом дата овлашћена и спровођењем оперативно-криминалистичких мера и радњи у преткривичном поступку према лицима запосленим у МО и ВС за која постоје основи сумње да су извршили кривично дело, као и према цивилним лицима, ако постоје основи сумње да су извршили кривично дело против МО и ВС за које се гони по службеној дужности. Треба рећи да, као овлашћена лица војне полиције, припадници Криминалистичко-истражне групе поступају, првенствено, по службеној дужности. Налози и захтеви јавних тужилаштава и судова обавезујућа су акта на основу којих војна полиција примењује прописана овлашћења, прикупља податке и повратно извештава орган који је њено ангажовање наредио. Основ за наше поступање су и захтеви других државних органа са којима војна полиција има развијену функционалну сарадњу, првенствено Војнобезбедносне агенције и МУП-а Републике Србије. На крају, не треба заборавити ни поступање по пријавама правних или физичких лица о незаконитим радњама у Министарству одбране и Војсци Србије – каже пуковник Стојановић.

Официри у већини

Криминалистичко-истражну групу чине професионални припадници Војске са дугогодишњим искуством у јединицама војне полиције, развијеним способностима за тимски рад и завршеним одговарајућим специјализованим курсевима, намењеним за

НОСИОЦИ ОПЕРАТИВНО КРИМИНАЛИСТИЧКОГ РАДА

Криминалистично-истражна група носилац је оперативно-криминалистичког и превентивног рада на пословима сузбијања криминалитета у Министарству одбране и Војсци Србије. Осим рада на сузбијању криминалитета, КИГ обавља и друге војнополицијске послове. Намењена је и за заштиту припадника МО и ВС од противзаконитог деловања изнутра и споља. Поред тога, извршава и послове попут контроле и одржавања војног реда и дисциплине, обезбеђења најзначајнијих војних објеката, одређених лица, докумената и наоружања, регулisaња и контроле саобраћаја и противтерористичке заштите.

стицање знања из области послова сузбијања криминалитета. Док су се сузбијањем криминалитета раније укључиво бавили подофицири, сада у Криминалистичко-истражној групи ове послове већином обављају официри, али се значај подофицира у тој установи не смањује. Велики број официра, поред усавршавања у оквиру Универзитета одбране, образује се и на Криминалистичко-полицијској академији, па тако установа сада располаже и респектабилним бројем припад-

ника са звањем „специјалиста криминалиста“. Оно што краси припаднике Криминалистичко-истражне групе, поред стручности, свакако је и тимски рад. Живот у колективу, целодневни рад, често и непредвидљиви ризик на послу, чини их изузетним и на све спремним људима. Обављање ризичних задатака у сложеним условима подразумева међузависност доведена до перфекције. Кажу да се познају „удушу“. Често су не само колеге, већ и пријатељи који се посећују и породично. Ослонац су један другом и професионално и приватно. Само тако, кажу, могу да обављају посао чији су одговорност и значај једнако мерљиви.

– Нашу групу сачињавају изабрани припадници војне полиције, који су се у раду издвојили стручношћу, знањем, вештинама, али и срчаношћу. То су одговорни и високомотивисани официри и подофицири, оспособљени за посве самосталан и аутономан рад на сузбијању криминала. Криминалистичко-истражна група опремљена је савременим криминалистичким средствима и опремом која нам омогућава ефикасан рад, али треба рећи да се у развоју не сме стати – каже пуковник Стојановић.

Мада је институција која ужива највеће поверење грађана, Војска Србије није изолована од друштва, па није имуна на многе негативне појаве које се рефлектују и на систем одбране. Најчешћа кривична дела која је Криминалистичко-истражна група документовала у току 2016. године била су тешка крађа, превара и злоупотреба службеног положаја. У неколико наврата није изостало ни кривично дело против Војске Србије, односно крађа оружја и дела борбеног средства. Документована је штета причињена Министарству одбране и Војсци у износу већем од 705 милиона динара, а поднето је више од 20 кривичних пријава против 33 лица.

– Установе и јединице Министарства одбране и Војске су велики купци, који неминовно привлаче и оне који процес снабдевања и опремања Војске виде као прилику за добру зарату, користећи се веома често злоупотребама – каже пуковник Стојановић. – Протеклих година припадници Крими-

налистичко-истражне групе препознали су злоупотребе у поступцима јавних набавки и оперативно-криминалистичким радом документовали кривична дела у којима су МО и ВС оштећени.

Значајна пажња превентиви

Било је, каже пуковник Стојановић, у протеклом периоду и неоснованих оптужби на рачун запослених у систему одбране. Реагујући на нека „јавна прозивања“ припадника Министарства одбране и Војске, Криминалистичко-истражна група је, у великом броју случајева, доказала неоснованост оптужби и сумњи и тиме заштитила част и углед припадника система одбране. Резултати рада Криминалистичко-истражне групе не мере се, кажу, искључиво бројем поднетих кривичних пријава и ухапшених криминалаца, већ и квалитетним и богатим превентивним деловањем. Управо због тог, не мање значајног дела њиховог рада, у Криминалистичко-истражној групи истичу да прилагођавање новим и савременим изазовима и облицима угрожавања безбедности подразумева формирање неких нових организационих облика деловања и увођење савременије технологије. Сарадња са знатно опремљенијим службама Војнобезбедносне агенције и Министарства унутрашњих послова, посебно у области високотехнолошког криминала, за сада задовољава потребе КИГ, али криминал не застаје и не застојаје.

– Сведоци смо незауостављивог развоја и све бржег опремања крими-

ПОД ОКРИЉЕМ СВЕТОГ ВАСИЛИЈА ЧУДОТВОРЦА

Припадници Криминалистичко-истражне групе недавно су први пут обележили своју славу Свети Василије Чудотворац. Први међу безусловним поштоваоцима законских одредби у Министарству одбране и Војсци, као да су хтели да сачекају и нормативно уређење те области, па да своју славу обележе онако како „обичаји налажу, али и закон одређује“.

Пуковник Саша Стојановић

налних група модерним и савременим високософистицираним средствима. Криминалци немају ни нацију, ни расу, ни границе. Њихов једини господар је новац и зато је сарадња међу њима веома развијена, заснована на једноставним принципима и мотивима. Најтеже је против организованог криминала, који је често у спрези са високотехнолошким, тако да је „држање корака“ у опремању предуслов ефикасне борбе против њих. Схватили смо да без непрекидног усавршавања на-

ших припадника, али и ефикаснијег организовања и савременијих средстава и опреме, нема даљег развоја у борби против криминала. Зато смо предложили оснивање нове организационе целине у Криминалистичко-истражној групи, односно Центра за посебне доказне радње, који би нам омогућио квалитетније и ефикасније документовање одређених кривичних дела, односно савременију форензику – каже пуковник Саша Стојановић. ■

Душан ГЛИШИЋ
Снимио Јово МАМУЛА

НАЈВАЖНИЈИ ЗАДАЦИ

При обављању послова на сузбијању криминалитета и заштити јединица и установа МО и ВС Криминалистичко-истражна група открива, спречава и документује кривична дела и преступе у Министарству одбране и војсци, пружа криминалистичко-техничку и другу стручну помоћ Војнобезбедносној агенцији и асистира приликом принудног исељења припадника МО и Војске из станова и других просторија, као и грађана из војних објеката. Поред тога, КИГ трага за несталим или одбеглим припадницима Министарства одбране и Војске и предметима.

